یادداشت

مغزهای کوچک زنگ زده...

حامد عسکری

شاعر و نویسنده

یک: می‌گفت یک هفته به محرم مانده رفتم پیش سیدجلال. یکدفعه هم شد. داشتم می‌رفتم بازار که برای هیات‌مان خرید کنم. توی مترو یک ایستگاه خوابم برد و ایستگاه نزدیک خانه سید بیدار شدم و فهمیدم خیریتی بوده. پیرغلام بود و خوش اشک و سفره‌دار. مترو را آمدم بیرون و سرزده رفتم خانه‌اش. چایی دوم پرسید خیر باشه این ورا و قصه خرید هیات را گفتم. همین طور که قند گوشه لپش بود دستی به محاسن بلند و سپیدش کشید. عرقچینش را جلو داد و پرسید برای هیات چه جوری خرید می‌کنی؟ گفتم همانی که برای مصرف منزل می‌خرم برای خرج روضه هم از همان می‌گذارم. گفت نه! بهترین رو بخر. امام حسین برای خدا سنگ تموم گذاشت. براش سنگ تموم بذار. زیر دینت نمی‌مونه.

دو: داش محسن می‌گفت کسی که می‌آد توی هیات منت سر ما گذاشته. این بچه‌هایی که به عشق ارباب می‌آن اینجا تا لحظه‌ای که پاشون رو از این در حسینیه میذارن بیرون زیر پوشش مسؤولیت ما هستن. بوی پا نشنوم توی هیات. استکان‌ها به محض چایی خوردن مردم میره توی سطل آب و وایتکس بعد میره توی آبچکون. آقای میلادخان لک روی استکان‌ها نباشه. هر کی عاشق حسینه ما نوکرشیم. نبینم زردی ته استکان نعلبکی‌ها باشه.

سه: چندبار حرفش را مزمزه کرد بگوید یا نه. حاج فرهنگ فهمید گفت حرفت را بزن باباجان. شمرده و زیر لب گفت: قربون امام حسین برم. این همه مهمون هرسال میان اینجا قدمشون سر چشممون. هرسال هم داریم پذیرایی می‌کنیم. نمی‌شه این بشقاب چینی‌ها رو جمع کنیم به جاش تو یه بار مصرف غذا بدیم؟ اینا هم سنگینه. هم قدیمی هم شستن‌شون سخته. کلی باید حواسمون باشه از توی دست سر نخوره بیفته. حاج فرهنگ نگاهش کرد و مهربان گفت: بابات شام بیاد خونه، تو روت میشه جلوی بابات توی ظرف یکبار مصرف پذیرایی کنی؟ شک داری حضرات خودشون میان و ناظر اعمال ما هستن؟

چهار: جوان است با ته‌ریشی تنک و پیراهنی روی شلوار و موهایی یک وری آب و شانه شده. دوربین سلفی‌اش را روشن کرده. دارد راه می‌رود و با طعنه و کنایه یک جملاتی بلغور می‌کند و بعد به پنجره‌های مشبک ضریحی می‌رسد و بعد می‌گوید به کوری چشم آنهایی که... بقیه جمله نامفهوم است. زبانش را درمی‌آورد و شروع می‌کند به لیسیدن کره‌های نقره‌ای ضریح و بعد با لبخندی ابلهانه می‌گوید همه کروناها را من خوردم، راحت بیایید زیارت. بعد هم یک صلوات و یک خنده وارفته و سکانس تمام می‌شود.

ور خوشبین ذهنم می‌گوید یک قرائت سطحی و پوسته‌ای از معارف اهل بیت علیهم السلام را دریافت کرده و اینگونه دارد مثلا ابراز ارادت می‌کند. ور بدبین را که نمی‌شود گفت. ور جدی‌تر مغزم می‌گوید گول خورده. پسرک را آنتریک کرده‌اند. یک همچین کاری بکند. بعد ویدئو یک ساعت بعد سر از صفحه مسیح علی نژاد و شبکه‌های معاند عبری ـ عربی درمی‌آورد. بله پسرک پاس گل را داده است. حالا وقت اسکی رفتن آن وری‌هاست که روی ویدئو مانور بدهند که بفرما این هم مذهبی‌ها...

پسرجان اگر داری می‌روی زیارت نوش جانت. دمت هم گرم. این که دوربین سلفی روشن شده نیت زیارت را چروک نکرده به نظرت؟ این که رفته‌ای زیارت کنی و ضریح لیس بزنی که مثلا کل کل کنی و پوز بزنی؟ بچه و پدر و مادر ما فدای یک رشته از طناب خیمه سیدالشهدا. ولی رفیق برای امیرالمومنین که یدا... است کاری داشت زخم نشسته بر فرقش را درمان کند؟ خود امام رضا علیه السلام مگر مظهر پاکی و عصمت و طهارت نیستند؟ چرا توی مسیر خراسان جایی نرسیده به شهر حمام رفتند و قصه پیرمرد دلاک اتفاق افتاد؟ رفیق جان اگر قصدت دیده‌شدن و به قول امروزی‌ها وایرال‌شدن بود که دمت گرم. هرچند زشت و قبیح، اما دیده شدی. اگر قصدت ابراز ارادت بود این راهش نیست. اگر غرض و مرضی داشتی هنوز هم وقت هست. توبه کن بد ضربه‌ای به این خانواده زدی. خیلی‌ها را از دین و ایران زده کردی. دل خیلی دلسوزهای واقعی دین را شکستی. پنبه تافته خیلی از علما و متخصصان دین را پراکندی. استغفار کن. این خانواده خیلی کریمند.

روزهای خاص، آدم‌های خاص

محمد حسین پویانفر، مداح: این وظیفه انسانی هر کسی است که در شرایطی که مردم کشورش نیاز به کمک دارند، در آن جامعه قدمی بردارد و نقشی را بر عهده بگیرد. نقشی که بتواند از عهده آن برآید. در واقع باید ببینیم در هر شرایطی، وظایمان چه چیزی را حکم می‌کند و چه‌کاری از دستمان برمی‌آید و چگونه می‌توانیم آن را به بهترین شکل ممکن انجام بدهیم. بعضی‌ها اطلاع‌رسانی می‌کنند، بعضی‌ها آموزش می‌دهند، بعضی‌ها مثل کادر درمان برای بهبودی بیماران تلاش می‌کنند و هرکسی به هر شکل و نحوی، سعی می‌کند تا عرصه را خالی نکند. در واقع این روزها، روزهای خاص و عجیبی هستند که آدم‌ها می‌توانند در این جبهه خودشان را نشان بدهند و سنگر دین و اسلام و ایران را حفظ کنند؛ کاری که از یک بچه مذهبی، بچه هیاتی و هرکسی که ادعای دین و ایمان دارد باید انتظار داشته باشیم و این‌ها هستند که سعی می‌کنند آبروی دین و دینداران را در شرایطی که بعضی دیگر با بی‌فکری و بی‌عقلی به آن لطمه می‌زنند، حفظ کنند. به امید خدا با همدلی مردم و لطف الهی این مساله نیز حل و فصل می‌شود.

فعالان و مبلغان دینی در گفت‌وگو با جام جم از برنامه جدی اماکن مذهبی برای نبرد با ویروس کووید ۱۹ می‌گویند

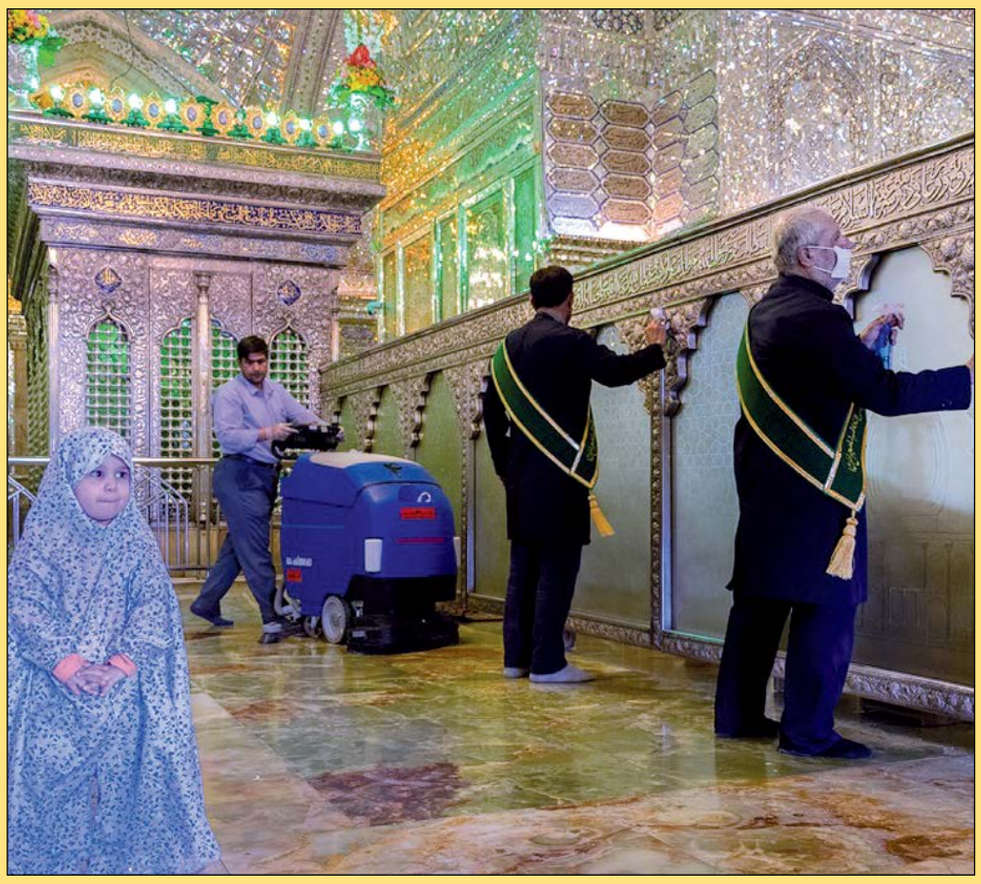
مساجد و هیات‌ها در صف نبرد با کرونا

گروه جامعه

در روزهایی که تلاش وزارت بهداشت و سایر دستگاه‌های مسؤول برای مبارزه با کرونا ادامه دارد، تعدادی از طلاب، مداحان، هیات‌ها و محافل مذهبی، پایگاه‌های بسیج و مجموعه‌های فرهنگی پایتخت در نامه‌ای به وزیر بهداشت اعلام کرده‌اند کمک به مبارزه با کرونا را تکلیف شرعی خود می‌دانند و آماده هر نوع همکاری از پرستاری از بیماران تا توزیع اقلام بهداشتی هستند. این نامه که به امضای تعداد زیادی از چهره‌های مذهبی و مداحان سرشناس رسیده، با عبارت «این جهاد ادامه دارد» به پایان رسیده است. همزمان در شهرهای مختلف ایران، محافل و کانون‌های مذهبی به پایگاهی برای آموزش مردم در زمینه مبارزه با کرونا و حتی توزیع اقلام بهداشتی تبدیل شده‌اند. این در حالی است که جریانی هدفمند در روزهای گذشته با پررنگ کردن تصاویر رفتار نادرست افراد به ظاهر مذهبی در حرم امام رضا(ع) از یک سو و برجسته کردن اظهارات عجیب برخی کسانی که خود را مدافع طب اسلامی معرفی می‌کنند، تلاش کرده است جامعه مذهبی را بی‌توجه به کرونا نشان دهد.

فیلم اول مقابل پنجره فولاد در حرم امام رضاست، اطراف ضریح خلوت است و راوی فیلم به‌راحتی دستش به میله‌ها رسیده. او شاید از این وضع ناراحت است، ناراحت که چرا ترس از کرونا حرم رضوی را خلوت کرده و چرا دشمنان شبهه انداخته‌اند که ضریح امام رئوف ناقل بیماری است.

فیلم دوم نیز مقابل ضریحی است که خلوت است و راوی نمی‌گوید کجاست، فقط صدای نواهای مذهبی به گوش می‌رسد که لابه‌لای آن راوی دوباره از کرونا و گله مندی اش از ربط دادن این ویروس به حرم حرف می‌زند و هی به میله‌های قلمزنی شده مقابلش، دست می‌مالد. این دو فیلم با درآمدن زبان هر دو راوی از دهان و لیس زدن‌های مکرر و با غیظ این دو مرد به ضریح به اوج می‌رسد که مخلوط است با این جملات که اگر ضریح ویروس کرونا دارد همه اش بریزد به جان ما و هرچه مریضی است برود در تن ما تا بقیه مردم با خیال راحت زیارت کنند.

تندترین واکنش‌ها و انتقادات به این دو ویدئو از سوی افراد مذهبی بوده است. با این که درفضای مجازی عده‌ای که ظاهرا این دو مرد را می‌شناسند آنها را به فرقه‌های تندرو و افراطی منتسب کرده‌اند که تاکنون بانی برخی مراسم تفرقه‌انگیز نیز بوده‌اند.

باز نشر گسترده این ویدئوها در کانال‌ها و صفحات فضای مجازی که هویت ضددینی‌شان روشن است هدف از تلاش برای انتشار اینها را نیز آشکار کرد. به همین دلیل عده زیادی از کاربران فضای مجازی با اظهار نفرت از کسانی که این ویدئوها را ساخته و آنهایی که آن را نشر می‌دهند، تاکید کردند واقعیت دین با چنین رفتارهایی فاصله دارد.

همچنین عده‌ای احادیثی از امام رضا(ع) درباره ضرورت حفظ بهداشت و سلامت و برخی هم آموزه‌های دینی درباره ضرورت حفاظت از جان را در برابر این ویدئوها یادآوری کرده‌اند. کاربری هم با بازنشر نامه‌ای از امام خمینی(ره) به برادرشان آیت‌ا... پسندیده که ایشان را به رعایت توصیه‌های پزشکان دعوت کرده‌اند یادآوری کرده که سبک زندگی بزرگان دین چگونه بوده است.

بقاع متبرکه آماده‌اند

مسلمان‌تر از پیغمبر و کاتولیک‌تر از پاپ را حالا باید نوشت، حالا که سازندگان و منتشرکنندگان فیلم لیسیدن دو ضریح واقعا مستحق چنین القابی هستند. آنها درحالی میله‌های ضریح را می‌لیسند و به آن دست می‌مالند و با بوییدن و بوسیدن آن مثلا ابراز ارادت می‌کنند و آستان مقدس اهل بیت و امامزادگان را از انتقال هر نوع بیماری مبرا می‌کنند که تولیت چهارحرم بزرگ کشور که در طول تاریخ همواره ملجا مردم ایران بوده‌اند با ضدعفونی شدن این اماکن و پرهیز از تجمعات در آنها مشکلی ندارند.

آستان مقدس حرم شاه عبدالعظیم در شهر ری یکی ازاین چهار حرم است که تصاویر مربوط به ضدعفونی شدن آن موجود است و تولیت آن با بسته شدن کامل ضریح و ضدعفونی شدن محوطه و آبخوری‌ها موافقت کرده است. تولیت حرم شاهچراغ نیز که با سید علی اصغر دستغیب است با انجام اقدامات مراقبتی موافقت کرده و در مصاحبه‌ای با سایت تولیت این آستان نیز به صراحت اعلام کرده که مساجد ممکن است به علل مختلف آلوده و حتی نجس شوند، اما اگر گفته شود مسجد چون مکان مقدسی است اساسا نجس نمی‌شود یا مسجد اگر وقعا مسجد باشد نباید نجس شود، تفکر غلطی است. او این موضوع را به بقاع متبرکه و حرم‌ها نیز تعمیم داده و اعلام کرده اماکن نیز می‌توانند به میکروب و ویروس آلوده شوند و باعث انتقال بیماری شوند پس به حکم عقل و شرع باید برای زدودن این عوامل مشکل‌ساز تلاش کرد.

پیش از او نماینده ولی فقیه و امام جمعه شیراز نیز در موضعی مشابه گفته بود که در موضوع کرونا باید یک مدیریت بهداشتی واحد اعمال شود و تاکید داشت وقتی متخصصان حوزه پزشکی رعایت بهداشت و اقداماتی همچون ضدعفونی، قرنطینه یا تعطیل شدن نمازجمعه را تشخیص می‌دهند اولین کسی که اطاعت می‌کند بنده هستم، همان‌طور که این مدیران در امور شرعی مقلد ما هستند.

در مشهد و در آستان مقدس امام رضا نیز احمد مروی دستور تعدیل یا تعطیلی مراسم جمعی را صادر کرده و حتی اعتکاف رجبیه را نیز لغو کرد. در قم البته وضع کمی متفاوت‌تر از سه حرم بزرگ کشور بود، جایی که تولیت آستان مقدس حضرت معصومه (س) ابتدا با هرگونه اقدام ضدکرونایی در این مکان مخالف بود و می‌گفت ما این حرم مقدس را دارالشفا می‌دانیم که مردم در آنجا از امراض روحی و جسمی شفا می‌یابند، ولی در نهایت با مشاهده وضع موجود در یاداشتی اعلام کرد رعایت مسائل بهداشتی هیچ منافاتی با قداست و مطهر بودن حرم ندارد و حتی رعایت آن در شرایط کنونی واجب است.

با این حرف‌ها حجت دیگر تمام است و جای مناقشه نیست مگر این که عده‌ای بخواهند به عمد به دین و مذهب و خیل پیروان ضربه بزنند یا با برنامه در جامعه تفرقه افکنی کنند و اغراض گروهی و تشکیلاتی خود را پیگیری کنند.

اینها مذهبی‌اند

فیلم از شوشتر آمده، از یکی از شهرهای خوزستان که کرونا آنجا نیز سرک کشیده، یک فیلم کوتاه ولی دوست داشتنی، فیلمی که مرز میان عقلانیت و تعصب و تندروی است. در دل شب مردی با ظاهری که همه نشانه‌های مذهبی را دارد با محاسن آراسته، انگشترهای عقیق، لباسی ساده و مدل مویی معمولی، ویدئویی را ضبط کرده و انتشار داده که به دل می‌نشیند، آن قدر که دوست داری تو هم آستین بالا بزنی و دنباله روی او شوی.

او یکی از اعضای گروه جهادی حضرت زینب است که همیشه ماه‌های محرم و صفر برای تکریم عزاداران و دوستداران اهل بیت، گلاب پاش‌های بزرگ و هیاتی اش را پر از گلاب ناب می‌کند و بر سر و روی مردم می‌پاشد. حالا گلاب پاش‌های این گروه جهادی از انبارها درآمده، پر از محلول ضدعفونی شده و در کوچه‌ها و خیابان‌های شوشتر می‌چرخد تا بحران کرونا کنترل شود.

وقتی این جهادگر در ویدئوی خود از همه هیئات مذهبی می‌خواهد گلاب پاش‌ها را به محلول پاش تبدیل کنند و برای نجات شهرشان قدمی بردارند، دل آدم غنج می‌رود از این که هنوز چنین آدم‌هایی هستند، به وفور هم هستند، درست برعکس آن تندروهایی که دست روی دست گذاشته‌اند، ضریح را می‌لیسند و برایشان مهم نیست اگر کرونا هموطنان‌شان را از پا در بیاورد.

قرارگاه جهادی مبارزه با کرونا که ۱۴۰۰ گروه جهادی در آن عضو شده‌اند و این روزها در سازمان بسیج دانشجویی فعال است نیز از جنس آن جهادگران شوشتری‌اند که نه فقط محلول‌های ضدعفونی را که هر خدمتی از دستشان برآید در طبق اخلاص می‌گذارند و به مردم و میهن تقدیم می‌کنند. این قرارگاه جهادی که ۷۰ دانشگاه علوم پزشکی کشور در آن عضو شده‌اند با استفاده از ظرفیت موجود درگروه‌های جهادی دانشجویی و معاونت‌های ستادی سازمان بسیج دانشجویی، درصدد تولید و انتشار محتوا، تأمین نیروی متخصص، آموزش بهداشت، تأمین اقلام بهداشتی، مطالبه‌گری، تأمین نیروهای نظارت و بازرسی و ارتباط با مسؤولان هستند تا به سبک خویش با کرونا بجنگند و برای آسایش وطن و ملت گامی بردارند.

اینها شباهت عجیبی با ۸۵ گروه جهادی استان مرکزی دارند که این روزها مشغول خدمت به خلق هستند و هرچه می‌کنند را وظیفه شرعی می‌دانند. اینها با تجهیزات کارگاه‌های اقتصاد مقاومتی بسیج سازندگی استان مرکزی تولید ماسک‌های پارچه‌ای را آغاز کرده‌اند و ضدعفونی کردن و توزیع ماسک در اماکن عمومی و مهم‌تر از همه آموزش مقابله با کرونا به مردم کوی و برزن را در برنامه هایشان گنجانده‌اند.

مذهبی‌ها اینها هستند، اینها که جان کلام دین و مذهب را درک کرده و معنی ایثار را فهمیده‌اند، اینها که در مواقع لزوم که امروز است به دور از هرگونه تعصب و تندروی و تماما گمنام درخط اول مبارزه با کرونا ایستاده و دل به دل مردم داده‌اند. اینها آتش به اختیارهای این سرزمین‌اند که هر وقت لازم است، پیش از آن که از آنها بخواهند داوطلب می‌شوند و به دل حادثه می‌زنند.

بفرمایید روضه خانگی

رجب و شعبان و بعد هم رمضان. ماه رجبمان دارد با بیماری کرونا پیش می‌رود، شاید این بیماری تا ماه شعبان هم کش بیاید و شاید دامنه اش به ماه مهمانی خدا نیز برسد. این سه ماه اوج لذت مذهبی مردم ایران است، ماه‌های جشن و عید و عبادت، مجال‌هایی برای روضه و هیات و دورهمی‌های مذهبی.

کرونا اما امسال گریبانگیر شده و مذهبی‌ها خطر را تشخیص داده‌اند. شرع به آنها حکم می‌کند که مراقب خودشان و مردم باشند برای همین دست به ابتکاراتی زده اند تا هم هیات و روضه تعطیل نشود و هم بیماری فرصت شیوع نیابد. هشتگ روضه خانگی و هشتگ هیات خانوادگی که مدتی است در فضای مجازی راه افتاده یکی از همین خلاقیت‌هاست که پیامش این است: روضه همان روضه ولی دارالهدایه این بار خانه توست...

مذهبی اینهایند که این روزها خطر گسترش بیماری را درک کرده‌اند و برای خدمت به خلق خدا شال و کلاه کرده‌اند و اگر دیروز ثواب را در برگزاری مراسم روضه در ابعاد وسیع می‌دیدند حالا عین صواب را در تغییر شکل مراسم و امن شدنش می‌بینند. فلسفه راه اندازی روضه‌های مجازی و آنلاین نیز همین است که مردم کنارهم قرار نگیرند و بیماری بیش از این شایع نشود که مجلس روضه تعطیل نشود، ولی طوری برگزار شود که کسی آسیب نبیند.

اینها اگر مذهبی واقعی و آتش به اختیار نیستند پس چه کسانی هستند؟ اینها فخرجماعت مذهبی‌اند، مردمی که تقدس را در رعایت حال اجتماع می‌بینند و نمی‌خواهند رفتارشان برای جامعه مضر باشد، کسانی که از جنس همه آدم‌هایی هستند که مذهبی بودن را درخدمت یافته اند و می‌خواهند مثل همه زمان‌هایی که روزگار به ما ملت در جنگ و سیل و زلزله سخت گرفت، آنها برای آسان‌کردنش تلاش کنند.

رعایت توصیه‌های بهداشتی با قصد قربت

حجت‌الاسلام والمسلمین علی سرلک / کارشناس علوم تربیتی

داعیه اصلی دین اسلام تامین سعادت دنیا و آخرت انسان‌هاست و به تعبیر حضرت امام خمینی(ره)، دین ما فلسفه زندگی از گهواره تا گور را مشخص کرده و در همه عرصه‌های فردی و اجتماعی برای زندگی دنیایی و اخروی انسان‌ها برنامه مخصوصی دارد. از این رو، در دین اسلام به عنصر تفکر و تعقل بیش از هر عنصر دیگری اهمیت داده شده است و براساس چارچوب‌های دینی ما عقل می‌تواند برای انسان حجت باشد و حتی در اسلام از آن با لفظ پیامبر باطنی نیز یاد شده است. این یک اصل کلی است و در مسائل روزمره هم آنچه دستورات روشن عقلانی است، همان حکم دستورات دینی را دارد و باید از آن تبعیت کرد.

بنابراین وقتی یک بیماری در جامعه همه‌گیر می‌شود، دین اسلام هم توسل به خدا برای تقویت ایمان و آرامش قلبی را توصیه می‌کند و هم روی رعایت نکات بهداشتی برای پیشگیری از ابتلا به بیماری تاکید دارد. پس در این شرایط، عمل به توصیه‌های بهداشتی کاملا عقلانی و به تعبیر دقیق‌تر دینی است. زیرا در آیات مختلفی از قرآن کریم نیز نسبت به لزوم حفظ سلامتی از سوی افراد و پرهیز از به مهلکه انداختن به دست خود تاکید شده است. از این رو، انسان نه فقط باید به ضوابط بهداشتی پایبند باشد، بلکه باید با قصد قربت نیز این کار را انجام دهد، زیرا عمل به این توصیه‌ها همچون مجاهدت پزشکان برای مقابله با بیماری جدید، عملی مذهبی تلقی می‌شود که پاداش اخروی خاص خود را نیز دارد.

علاوه بر این‌ها، دینداران ما به‌خصوص جوانان مسجدی و هیاتی می‌توانند در شرایطی که برگزاری مراسم اعتکاف به دلیل شیوع ویروس کرونا تعطیل و اجتماعات مذهبی محدود شده است، موکب‌های بهداشتی را در مساجد و هیات‌های مذهبی تشکیل دهند و با کمک گرفتن از خیران محله‌های خود، اقلام بهداشتی را به رایگان در میان مردم توزیع کنند. متصدیان این موکب‌ها همچنین در این شرایط می‌توانند به کمک بیماران و افراد مسنی که بیش از همه در معرض خطر ابتلا به این ویروس قرار دارند و حتما باید در منزل بمانند، بیایند و خریدهای روزمره آنها را انجام دهند. این کار می‌تواند نوعی عمل تبلیغی برای ایجاد ذهنیتی مثبت نسبت به افراد مذهبی در شرایط فعلی جامعه نیز باشد و شبهه‌هایی را که اخیرا در این زمینه در جامعه ایجاد شده است، رفع کند.

تشیع انگلیسی و خرافات

حجت‌الاسلام سید سعید لواسانی / امام جمعه لواسان

یکی از آفت‌های دین و مناسک دینی خرافات است. معمولا خرافات هم توسط دو گروه ترویج داده می‌شود؛ یکی توسط افراد نادان و احمق و گروهی دیگر افرادی که قصد سوءاستفاده دارند. متاسفانه در این وضعیت افراد سوءاستفاده‌چی از افراد نادان بهترین و بیشترین استفاده را می‌کنند و خرافات را در کشورهای دینی از جمله ایران سازماندهی می‌کنند. پرواضح است که توسل جستن به ائمه اطهار و حضرت معصومه(س) مبنای عقلی دارد و کار درستی هم است. به این مفهوم که ما باید برویم به حرم اهل بیت(ع) و توسل بجوییم و دعا کنیم و آنها را شفی قرار بدهیم تا مشکلات ما حل بشود. در این جهت هیچ‌کدام از بزرگان ما مشکلی ندارند اما از سوی دیگر عقلانیت حکم می‌کند اگر یک بیماری واگیرداری شیوع پیدا کرد که خطر آن مشخص است و طبیعتا نباید تجمع بشود و باید از یک سری فعالیت‌ها خودداری کرد، عقل حکم می‌کند که واجب است ما آن کار را انجام بدهیم و پرهیزهای لازم را داشته باشیم. خیلی طبیعی است اگر جایی رفتیم که خطر فروریختن سقف آن وجود دارد ما زیر آن سقف نرویم به جای این که برویم و بگوییم ما توسل می‌کنیم! این نکته خیلی بدیهی و روشنی است. با کنار هم گذاشتن این گزاره‌ها متوجه می‌شویم که عده‌ای دارند از این احساسات مذهبی سوءاستفاده می‌کنند تا به دین ضربه بزنند. در مورد ماجرای اخیر حرم حضرت معصومه(س) در قم هم که مشخصا پیگیری کردم متوجه شدم که ریشه این کار در تشیع انگلیسی نهفته است؛ یعنی جایی که بنا دارد تشیع و اسلام را تخریب کند و آن را به عنوان یک جریان خرافی معرفی کند. هدف‌گذاری آنها هم از یکسو زدن بنیان دینی مردم است و از سوی دیگر تمسخر این وجه پیش جهانیان است تا کسانی که آگاهی درستی نسبت به ما ندارند تصور اشتباهی در ذهن شان در این باره پیدا کنند. خروجی در کنار هم قرار گرفتن دو گروه ذکر شده منجر به اتفاقاتی می‌شود که نه عقل تایید می‌کند و نه هیچ عالم دینی روی آن صحه نمی‌گذارد. فارغ از همه این مسائل اصلا کجای شرع و دین آمده است که ضریح را باید لیسید! کسانی که این کار را انجام می‌دهند با نظام سبب و مسببی خدای تبارک و تعالی می‌جنگند. نظام خداوند تبارک و تعالی نظامی معقول است. به این مفهوم که با شیوع یک بیماری واگیردار شما باید مراقبت‌های ویژه را انجام بدهید و در کنارش توکل و توسل هم داشته باشید. به تعبیر مولوی «با توکل زانوی اشتر ببند». به این مفهوم که شما کارت را درست انجام بده در کنارش توکل هم داشته باش. در تشیع امیر مومنان که کاملا مبتنی بر عقل است اصلا چنین خرافاتی وجود ندارد و کارهای این چنینی هیچ ارتباطی با اسلام ندارد.

ما از معصومان بالاتر نیستیم

حجت‌الاسلام کمیل نظافتی
کارشناس مذهبی

فیلم‌هایی که این روزها از بوسیدن و لیسیدن حرم اهل بیت (ع) در فضای مجازی پخش شده است، واقعا دور از شأن دینداران جامعه است و این کار چیزی جز افراطی‌گری در دین نیست. افراد معتقد به اصول مذهبی باید به این نکته توجه داشته باشند که ما از معصومان (ع) بالاتر نیستیم و حتی ایشان هم اگر زمانی به بیماری دچار می‌شدند نزد پزشکان حاذق می‌رفتند و به توصیه‌های آنها عمل می‌کردند. چطور آن بزرگواران در سیره خود همه ضوابط بهداشتی را رعایت می‌کردند و ما که پیروان ایشان هستیم، امروز به این ضوابط بی‌توجهی می‌کنیم؟

نکته دیگر این است که توسل فقط به این نیست که ما حتما ضریح اهل بیت (ع) را دست بکشیم و ببوسیم، ضمن این که حتما قرار نیست که با توسل به ایشان ویروس از بدن ما پاک شود. هر بیماری یا ویروسی دارو و راهکار درمان خود را دارد که باید به آن عمل کرد و اگر ما به مسائل بهداشتی بی‌توجه باشیم، صرفا با توسل به ائمه اطهار(ع) درمان نخواهیم شد.

همچنین در دین ما تاکید شده است که انسان نباید به بدن خود ضرر بزند و وارد کردن آسیب عمدی به خود حرام است. بنابراین رعایت مسائل بهداشتی و عمل به توصیه‌های پزشک جزو واجبات دینی ما محسوب می‌شود. احادیث ائمه هم سرشار است از دستورات بهداشتی و نکاتی که ایشان برای پیشگیری از ابتلا به بیماری‌ها و رعایت نظافت شخصی به پیروان خود توصیه کرده‌اند.

در همین راستا، اگر براساس تشخیص مسؤولان بهداشتی کشور برگزاری نماز جمعه یا جماعت یا دیگر اجتماعات مذهبی برای مدتی در شهرهای آلوده به ویروس تعطیل شود، هیچ اشکالی ندارد. زیرا در مذهب ما واجب‌ترین اصل حفظ سلامت روح و جان انسان است و اگر انسان سلامتی نداشته باشد، حتی عمل به واجبات خدا هم دیگر معنا پیدا نمی‌کند.